

AARHUS TEATER
Scala
Premiere
30. august 2014

BESØGET

www.aarhusteater.dk

at
AARHUS TEATER

Anders Baggesen
Inge Sofie Skovbo
Kim Veisgaard
Lars Lohmann
Thomas Bang
Sicilia Gadborg Høegh
Jesper Dupont
Bodil Lassen

Mick Gordon
Kunstnerisk direktør og instruktør

GRÅDIGHEDENS PRIS

Friedrich Dürrenmatt var en ægte filosof, en tilbøder af visdom. Men han opgav sin akademiske karriere, fordi han ønskede, at hans ideer og tanker skulle nå et bredt publikum. På teatret fandt han en mulighed for at undersøge seriøse spørgsmål på en underholdende og lettilgængelig måde. Ligesom Dürrenmatt mener jeg, at teatret giver os mulighed for at være seriøst underholdende. *Besøget* er Dürrenmatts største stykke. En fantastisk sprudlende tragikomedie, hvor verdens rigeste kvinde tilbyder borgerne i sin hjemby en økonomisk redningsplanke på den betingelse, at de begår en moralsk oprørende handling. Med stor humor fremviser Dürrenmatt det menneskelige begærs mekanismer, der så let kan lede til moralsk selvbedrag og blind selvretfærdiggørelse.

Mere end 100 år før Dürrenmatt skrev *Besøget*, observerede Karl Marx, at kampen om økonomien ofte går hånd i hånd med kampen om moralen. Dürrenmatt sætter det på spidsen. Mennesket, advarer han, vil retfærdiggøre alt – også mord – for penge. Det er svært for os umiddelbart at acceptere den påstand. Vi har ikke lyst til at tro, at vi er i stand til at tilpasse vores moralske kompas i en sådan grad. Derfor bruger Dürrenmatt humoren, når han minder os om det.

Her mere end 50 år efter urpremieren på stykket lever vi i en økonomisk kultur, der er svær at forsvare. Det virkelig skræmmende er, at det virker som om, vi er fuldstændigt ligeglade. Hver dag bliver en økonomisk krise annonceret. Vi bliver på samme tid oprørte over og trykke af den gentagne fortælling, mens vi kravler ind i vores tyste reaktionære huler. Vi strammer op på husholdningsbudgettet, men det virker som om, vi har accepteret, at banker, virksomheder og politikere ikke skal følge de samme regler som os. Hvorfor det?

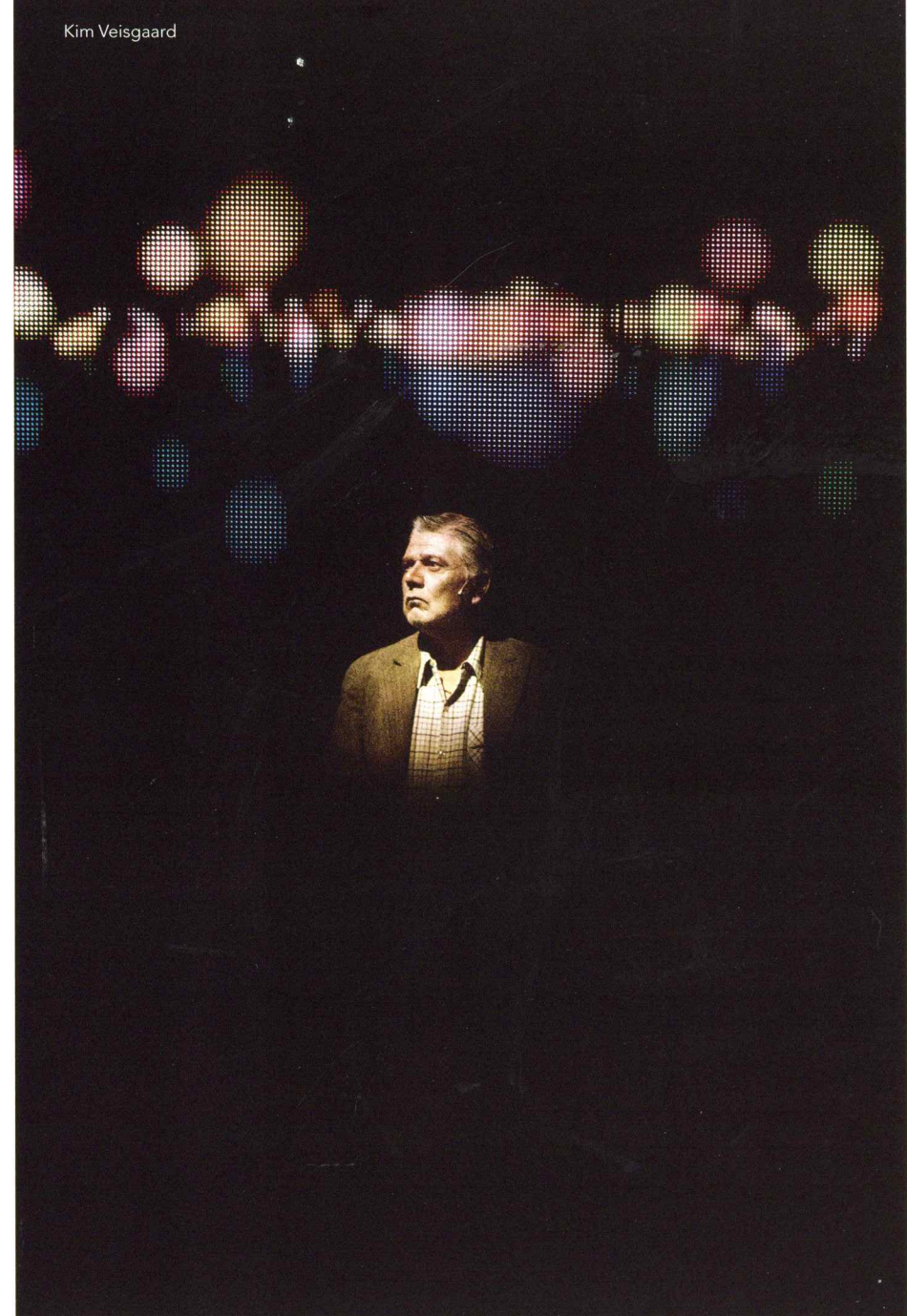
Privilegiernes pris er moralsk forblindelse, illusion og kompromis. Grådighedens pris er menneskehedens etiske konkurs. For så snart det moralske selvbedrag og den blinde selvretfærdigheds mekanisme sætter ind, lukker vi os som mennesker. Lukker os over for ændringer, lukker os over for dem i nød, lukker os over for vores eget potentiale som mennesker. Dürrenmatts advarsel virker mere relevant i dag end nogensinde før. I et alvorligt underholdende stykke gør han sin pointe klar. Så er det op til os, at finjustere vores moralske kompas i forhold til vores egen egoistiske, destruktive og amoralske selvretfærdighed.

Bodil Lassen
Anna Nøhr Tolstrup
Kim Veisgaard
Michael Lundbye Slesbager

Anders Baggesen
Inge Sofie Skovbo
Jacob Madsen Kvols

Kim Veisgaard

MAN REJSER ALENE

Interview med
Inge Sofie Skovbo

Af dramaturg
Hanne Lund Joensen

"Jeg trækker altid i nødbremsen." Replikken kommer fra Inge Sofie Skovbo. Den sofistikerede kynisme og arrogante styrke, der bærer hendes stemme, giver replikken præcis den overlegenhed, karakteren fordrer. Det er første prøvedag på Friedrich Dürrenmatts stykke *Besøget* på Aarhus Teater – et stykke, hvor toget stopper, når verdens rigeste kvinde vil af. Lige gyldigt, hvad køreplanen foreskriver.

Claire indtager livet med varmbloodet temperament og ungdommelig appetit. Kun iført en gennemsigtig bluse og et halmstrå leger hun kælent med kærligheden i barndommens lade. Men hun bliver gravid, svigtet af sin elskede og fordømt af alle. Skamfuld må hun rejse fra sin hjemstavn. Det er 45 år siden. Nu vender hun tilbage for at få hævn.

Claire Zahanassian er hovedrollen i Dürrenmatts *Besøget*, og den bliver spillet af skuespillerinden Inge Sofie Skovbo i Aarhus Teaters nye version af stykket. Et stykke, som mange har læst i tysktimen under titlen *Den gamle dame besøger byen*.

ET SVIRP MED PISKEN

Inge Sofie Skovbo har været ansat i det faste skuespillerensemble på Aarhus Teater siden 2004. Hun er uddannet fra Skuespillerskolen ved Odense Teater i 1978 og har spillet på næsten alle scener i København. Hun har været en del af ensemblet på både Odense Teater, Det Kongelige Teater og Grønnegårds Teatret. Hun har medvirket i en række film og tv-produktioner bl.a. *Skyggen af Emma* (1988) og *Kun én pige* (1995). Inge Sofie er kun 61 og ikke nogen gammel dame. Men med sådan en karriere er det naturligt, at en diva-rolle som Claire Zahanassian bliver en del af ens repertoire. Inge Sofie sætter dog ikke naturligt sig selv i centrum, heller ikke selv om hun har hovedrollen i en moderne klassiker.

"Det er jo ikke interessant, at det er mig, der skal spille den rolle. At det nu er mig, der skal fortolke den rolle som Githa Nørby, Birgitte Federspiel, Bodil Kjer og Bodil Ipsen har fortolket før mig. Det er ikke et dybt psykologisk portræt. Kærlighedshistorien er afsættet i stykket, men jeg synes først og fremmest, det er en politisk satire. Det er dét, det handler om. At give folk en fest og samtidigt et lille svirp med pisen, forhåbentligt."

TOGET KØRER NU

Claire Zahanassian har brugt 45 år på at gøre sig klar til opgøret med fortiden. Inge Sofie har et par måneder til at forberede sig på at spille rollen som Claire. Jeg har mødt hende på første prøvedag, for at høre lidt om den rejse hun skal på. Hele holdet bag produktionen har været til læseprøve. Efter en introduktion fra instruktøren, som i dette tilfælde er teatrets direktør, Mick Gordon, præsenterer det kunstneriske team scenografien og kostumerne. Så læser skuespillerne manuskriptet op, og bagefter snakker man om teksten og karaktererne.

"Jeg kan faktisk ikke særligt godt lide den læseprøve. Man sidder der og prøver at gøre som om, man ved en hel masse. Men jeg ved jo ikke noget endnu, og det skal jeg jo heller ikke vide. Vi er først lige startet. Der er ting, man ikke har fantasi til at forestille sig. Det tror jeg heller ikke instruktøren har. Hvis det hele lykkes, skal det jo gerne blive meget bedre, end jeg overhovedet kan forestille mig."

Inge Sofie gentager flere gange, at hun endnu ikke helt ved, hvad hun snakker om. At hun jo først lige er begyndt. Det passer nu ikke helt, for selvom det først er i dag, der officielt blev fløjtet til afgang, har Inge Sofie allerede arbejdet med teksten et stykke tid.

TEKSTEN ER RAR AT VÆRE SAMMEN MED

For Inge Sofie begynder arbejdet alene, med hovedet helt nede i manuskriptet. Meget tæt på teksten. Hun dykker ned, nærlæser. Finder hun ord eller vendinger, hun undrer sig over, kommer de med op på arbejdsbordet. Inge Sofie nævner et par helt eksakte eksempler fra teksten, som hun har haft kigget nærmere på. Hun er ivrig. Hånden rækker ned mod tasken, som om hun straks vil finde manuskriptet frem og slå efter. Tjekke, hvad der står i den tysksprogede original, hvis oversætteren har valgt et ord, hun undrer sig over.

"Det kan godt være, det er sådan lidt pernittengryn. Men hvis der er noget, jeg ikke forstår, kan jeg ikke sige det. Jo, selvfølgelig, hvis de tvinger mig til det, så kan jeg da godt. Men hvis der er noget, jeg studser over, bliver det ved med at være forstyrrende for mig. Det er altså også skønt, hvis teksten passer til ens egen humor. I manuskriptet siger jeg for eksempel, at jeg har giftet mig med en, der er græsk ortodoks. Det er da sjovere at sige, at jeg har giftet mig med en, der er græsk katolsk".

Hun holder en lille pause.

"Det er jo ikke sådan sjovt sjovt, men altså, det ville jeg godt kunne lide."

Inge Sofie griner. Det vil hun tale med instruktøren om, og igen griber ivrigheden hendes stemme, som ville hun ringe til ham med det samme.

"Man skal for fanden have lært det hele uden ad, så man skal helst synes, det er rart at være sammen med."

AT ARBEJDE I TILLID

Det er tydeligt at mærke, hvor stor vægt Inge Sofie lægger på, at replikkerne kommer til at fungere. At det inspirerer hende. At det er et intenst arbejde, der foregår mellem Inge Sofie og teksten. Først senere kommer mødet med de andre skuespillere, der jo så også har noget at skulle have sagt. Inge Sofie griner, *"så kan man forhåbentligt få dem overbevist om, at man har ret. Der er så mange ting, vi skal blive enige om. Og med instruktøren om."*

Inge Sofie har i perioder arbejdet som freelance-skuespiller, men har også haft flere ansættelser i faste ensembler. Hun kan godt lide at være en del af et ensemble. Hun nyder, at man kender hinanden, når man mødes. At man ikke skal bruge en masse energi på at lære de andre skuespillere at kende. Man kan gå direkte i gang med arbejdet.

"Der er selvfølgelig en fare for, at man kommer til at tænke: Ja, ja. Det der har jeg set før. Kan du ikke overraske mig lidt." Så kommer grinet og så, næsten som et undskyldende træk i nødbremsen, "og det kan de jo også tænke om mig."

Tilliden er vigtig og det vender Inge Sofie tilbage til flere gange. At arbejdet på teatret kræver, at man har stor tillid til hinanden. Skuespillerne imellem, men også til instruktøren. Der er ting ved *Besøget*, som Inge Sofie er skeptisk overfor. Men hun ved også godt, at det kan vise sig, at de kan komme til at fungere på en måde, hun ikke selv har forstået endnu. For at kunne lægge sin skepsis til side og følge med på rejsen, er det vigtigt, at hun stoler på, at instruktøren i sidste ende vil træffe de rette valg. Hvis den tillid mangler, er det svært. Hun har prøvet at miste tilliden til instruktøren. At være der, hvor hun har tænkt:

"Jeg deler overhovedet ikke din opfattelse, jeg deler ikke din smag. Hvis du synes, det dér er sjovt, så deler vi ikke humor." "Det er altså ikke rart", bedyrer hun. "Så ender man jo med at være lidt småsur hele tiden". Hun bliver stille lidt. "Man kan godt arbejde i trods, men det er ikke rart."

SERVERET MED SATIRISK HONNING

Besøget er fra 1956 og schweiziske Friedrich Dürrenmatt (1921-1990) skrev ud fra en tragisk verdensopfattelse. Han mente, at livets alvor kun kan beskrives med humor, men han gjorde sig ingen illusioner om, at verden nogensinde ville blive et bedre sted.

"Tragisk nok er hans stykke stadig aktuelt. Vi har jo lige oplevet den der friværdisperiode, hvor alt kunne lade sig gøre og alle havde ret til et nyt køkken. Pludselig kunne man høre selv ret fornuftige mennesker sidde og snakke om friværdis. Ligesom borgerne i stykket bliver grebet af at købe på kredit, så fantaserede folk om alle de millioner, deres lejlighed var blevet værd."

Inge Sofie laver en forarget afstikker rundt om firehjulstrækkere i midtbyen, og ord som "blærerøvs-tendens", "ublufærdigt nyrigt" og "usmageligt" giver smæk på udsagnet.

Inge Sofie snakker videre om samfundet af i dag. Hun undskylder på forhånd. *"Jeg har jo hverken forstand på økonomi eller politik."* Og så fremlægger hun sin holdning til slagterikrisen på Bornholm. Harcelerer over, at selv socialdemokraterne har erklæret konkurrencestaten som værdig afløser for velfærdstaten. Genkalder sig pludseligt, at Churchill skulle have sagt, at lande ikke har moral, men kun interesser. Det vil hun for øvrigt gerne have skrevet ind i stykket. Igen mærker man hendes lyst til med det samme at kaste sig over manuskriptet. Anrettet som uskyldig small talk byder hun på skarpe holdninger. Næsten som Dürrenmatt, der serverede sin bitre verdensopfattelse med et lag satirisk honning.

"Dürrenmatt dømmer ikke borgerne i Besøget, og vi kan også godt forstå deres dilemma. Vi kender det jo godt. Vi lukker også øjnene. Tænk på dem, der kommer op i overfyldte både fra Afrika. Vi burde jo tage imod, men vi ved jo godt, at vi så skal omfordele goderne. Så meget for ens kristne værdier! Vi har det jo egentligt dejligt, og det vil vi helst blive ved med. Det er jo dilemmaet. Det er ikke særligt sjovt at være fattig, selvfølgelig er det ikke det. Det er da sjovere at kunne købe lækre ting og sager."

VI MÅ ERFARE SELV

Dürrenmatt mente ikke, at vi ville blive klogere. Tror Inge Sofie det? At hun fra teaterscenen kan fortælle historier, der får verden til at ændre sig? Sukket kommer dybt indefra, og så med et grin:

"Jeg er nok blevet lidt desillusioneret med årene. Jeg er ikke sikker." En lille stilhed. "Måske kan man så et lille frø, og det kan man jo ikke vide, hvad kan føre med sig. Om ikke andet kan det måske give stof til en samtale. Det er derfor, jeg synes, den politiske satire er det vigtigste i stykket. For det handler også om i dag."

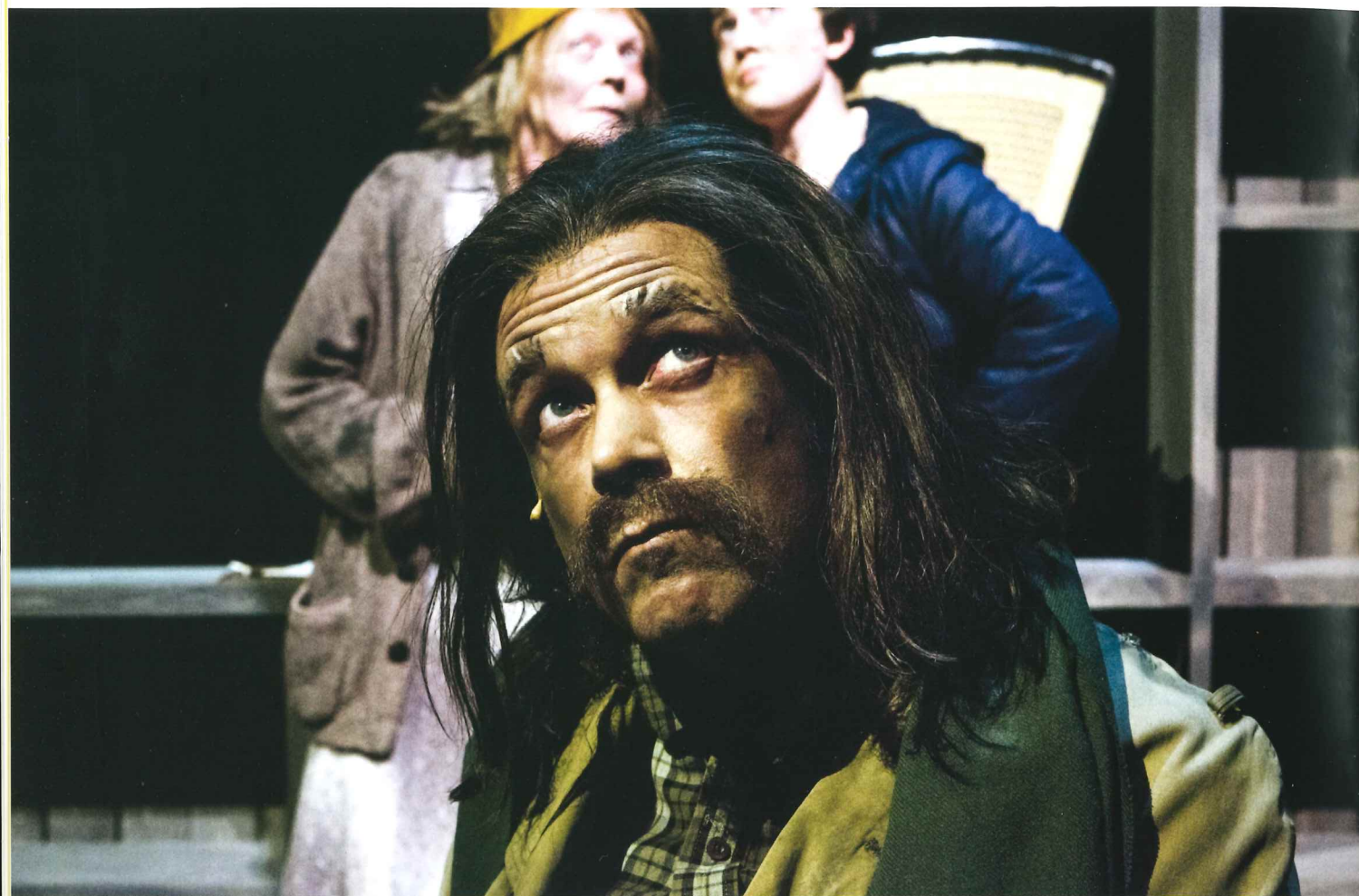
I stykket vender Claire Zachanassian tilbage til de steder, hvor den helt unge Claire, beruset i bekymringsfri ungdom, nød kærligheden og lidenskab. Indtil det absolutte vendepunkt, hvor hun fornedret måtte rejse væk. For at overleve solgte hun sig selv og er endt som verdens rigeste kvinde. Livet har lært hende, at alle er til salg, og den viden bruger hun i sin hævn.

Dürrenmatt var ikke optimistisk på menneskehedens vegne. Han mente ikke, vi kunne lære af andres fejltagelser. Inge Sofie tror heller ikke rigtigt på det. Hvad nu hvis Inge Sofie kunne gå 45 år tilbage i tiden og give sit unge jeg et godt råd?

"Så ville jeg sige: Du må altså tro lidt mere på dig selv! Jeg ved ikke, om det ville hjælpe, men det synes jeg, hun skulle." Men man må gøre sine egne erfaringer, konkluderer hun. Tage rejsen selv. "Jeg har en søn på 25, og tit tænker jeg: Hvad søren skal jeg sige? Vil det hjælpe? Jeg ved jo godt, at han er nødt til at gøre sine egne erfaringer."

Men hun siger det alligevel. Inge Sofie betvivler da også, at Dürrenmatt slet ikke har haft noget håb for os.

"Bertolt Brecht f.eks. troede på, at man kunne ændre noget. Han troede på revolutionen. Men efter 2. verdenskrig og midt i den kolde krig var Dürrenmatt nok lidt desillusioneret. Men man kan vel ikke lægge så meget energi i at skrive et stykke, og så ikke have et håb om, at det sår et lille frø."

Thomas Bang
Bodil Lassen
Sicilia Gadborg Høegh

Kim Veisgaard
Inge Sofie Skovbo
Mogens Hald
Morten Rene Pederzen

Anders Baggesen
Inge Sofie Skovbo
Jacob Madsen Kvols
Thomas Bang

Michael Lundbye Slebsager
Mette Døssing
Anders Baggesen
Jacob Madsen Kvols
Thomas Bang

FRIEDRICH JOSEF DÜRRENMATT

(1921-1990)

Den schweiziske forfatter, dramatiker og maler Friedrich Josef Dürrenmatt var i årene efter 2. verdenskrig en af de mest indflydelsesrige forfattere i de tysksprogede lande. Hans samlede skrifter viser en enorm spændvidde over bl.a. dramaer, teaterkritiske essays og prosa. Det er især kriminalromanerne og dramaerne, han er kendt for i dag.

Dürrenmatt voksede op i en protestantisk præstefamilie i en lille landsby udenfor Bern. Da han påbegyndte sine studier i litteratur og filosofi i 1941 i Zürich, brugte han meget tid på at tegne og male. Han har selv sagt, at han startede med at skrive i et forsøg på at løsrive sig fra billedkunsten. Malerkunsten slap han dog aldrig. I 1943 havde han planlagt at forlade Zürich og fortsætte sine studier på universitetet i Bern, bl.a. med en afhandling om Kierkegaard og det tragiske. Men han ændrede planer og valgte i stedet at satse på en karriere som forfatter.

I 1945 fik han udgivet en fortælling i et dagblad i Bern, og et par år efter fik han for første gang opført et af sine teaterstykker. Det var *Det står skrevet* (*Es steht geschrieben*), der blev uropført på Schauspielhaus Zürich i 1947. Han fik sin debut uden for Schweiz' grænser i 1949, da *Romulus den Store* (*Romulus der Große*) havde premiere i Göttingen i Tyskland. I 1952 oplevede han for første gang et af sine dramatiske værker i oversættelse, da *Det står skrevet* blev opført i Paris under titlen *Les Fous de Dieu*.

Men det var *Besøget* (*Der Besuch der alten Dame*), der cementerede Dürrenmatts internationale renommé. Han blev færdig med stykket i 1955, og det blev uropført på Schauspielhaus Zürich i januar 1956. Allerede i 1958 blev stykket sat op på Broadway, og i Danmark havde stykket premiere på Odense Teater samme år. I 1964 udkom en amerikansk filmversion med Ingrid Bergmann og Anthony Quinn i hovedrollerne. Dog i en ægte Hollywood-version med happy end, som Dürrenmatt nægtede at se.

Efter den store succes med *Besøget* blev Friedrich Dürrenmatts værker oversat i hele verden, og forfatteren har modtaget adskillige priser. Udover *Besøget* er han især kendt for stykket *Fysikerne* (*Die Physiker*) fra 1962 samt filmversionerne af sine kriminalromaner som *Dommeren og hans bøddel* (*Der Richter und sein Henker*) og *Løftet* (*Das Versprechen*). Dürrenmatts evner som

filosofisk og teaterkritisk essayist og som billedkunstner er mindre kendt.

Dürrenmatt benævnte selv sine skuespil som komedier. Men hans opfattelse af verden var i bund og grund pessimistisk. Han troede ikke på, at verden kunne forandres. Den klassiske opfattelse af tragedieformen forudsætter, at mennesket har et personligt ansvar og en vis handlefrihed. Dürrenmatt gengiver i *Besøget* en verden, hvor den enkelte blot er et betydningsløst hjul i samfundets maskineri. Det personlige ansvar bliver ofret i udviklingens hellige navn. Derfor har den enkelte heller ingen skyld, men er blot et offer for omstændighederne. Ligesom klovnene. Tragedien indtræffer der, hvor den enkelte stilles over for sit personlige ansvar og sin personlige skyld. Derfor er *Besøget* ikke kun komedie, men tragikomedie.

... det er en historie,
der foregår i en lille by
et eller andet sted i
Midteuropa, skrevet af en,
der absolut distancerer sig
fra menneskene der,
og som ikke er så
sikker på, at han ville
handle anderledes.

Friedrich Dürrenmatt

”

Anna Nøhr, T

Bodil

Sicilia Gadborg Høegh

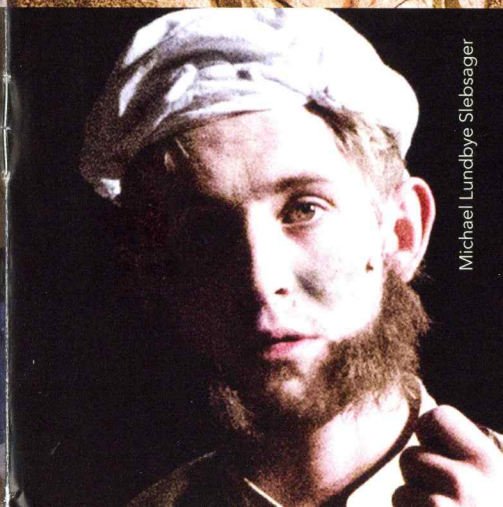
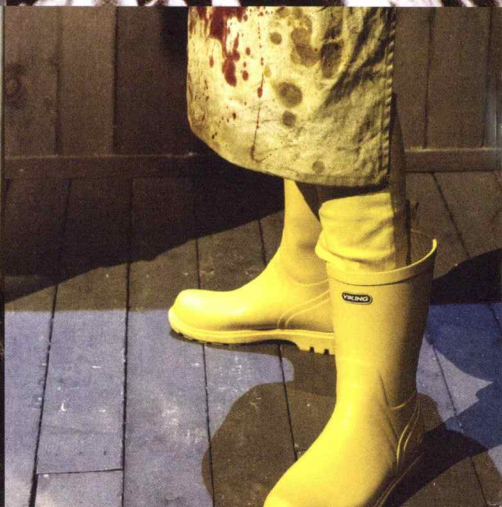
Bodil Lassen

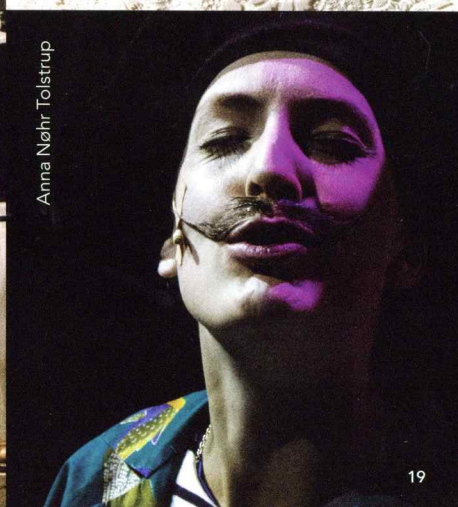
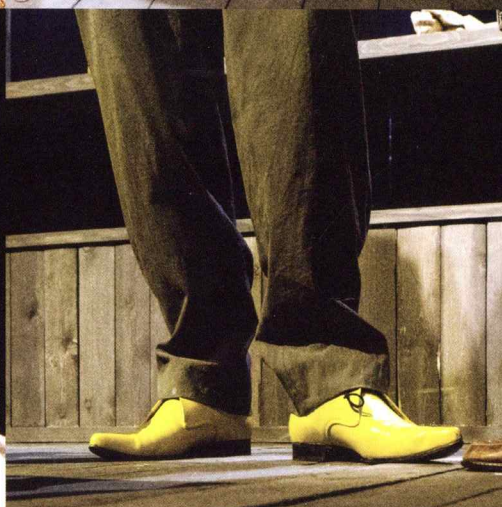
Inge Sofie Skovbo

Bodil Lassen

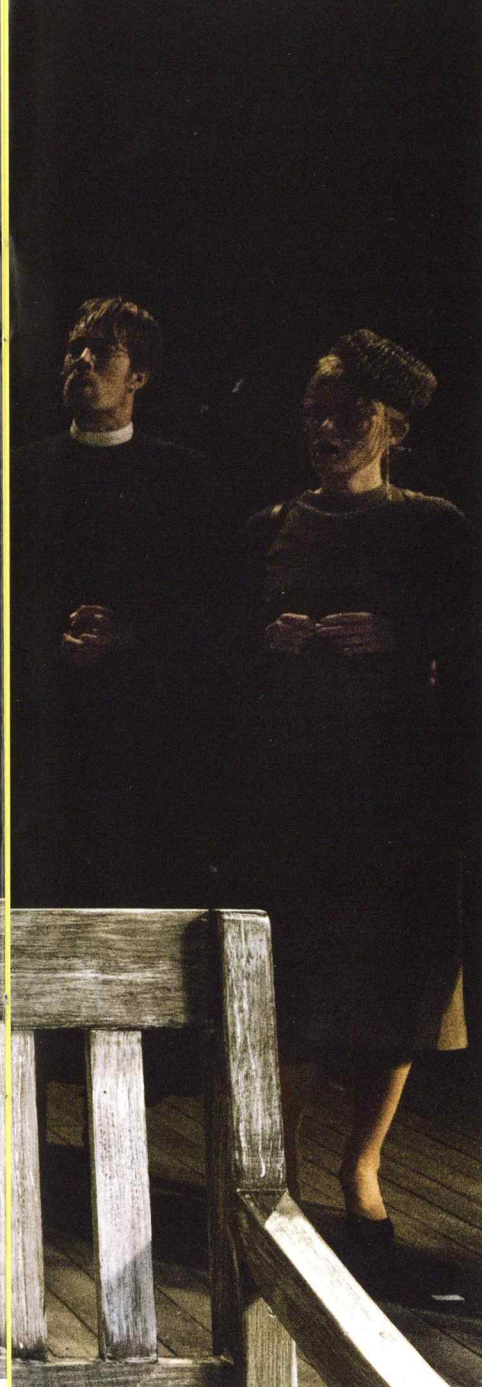

Michael Lundbye Slebsager

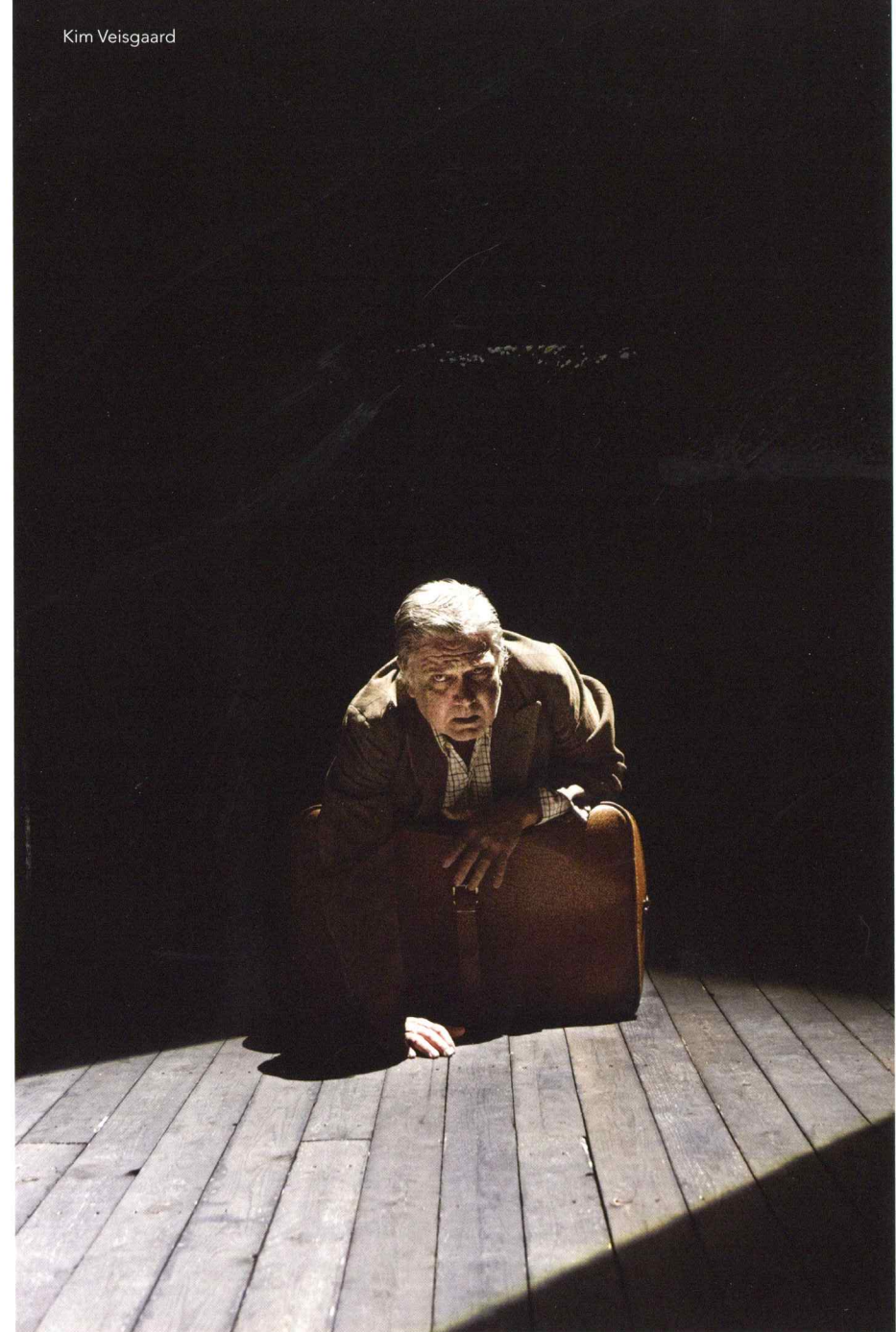

Anna Nøhr Tolstrup

Thomas Bang
Inge Sofie Skovbo
Ensemble

Kim Veisgaard

Af
Julie Petrine Glargaard,
husdramatiker på Aarhus Teater
og oversætter af *Besøget*

DEN BEDSTE

HÆVN

Hvornår har du sidst hævnnet dig? SÅDAN RIGTIG HÆVNET DIG?
Måske vægrer du dig lidt ved brugen af ordet 'hævn',
vi burde være bedre end det; vi har et velfungerende retssystem
og lever i et moderne samfund. Hævnen hører andre tider til.

Claire Zachanassian taler aldrig om hævn. Hun vil ikke hævne sig, hun vil bare have retfærdighed. Sådan tænker mange moderne mennesker: Hævn, nej – men retfærdigheden skal ske fyldest. Det er kun rimeligt. Ret skal være ret.

Og måske har du aldrig fyldt tørfisk i en utro kærestes gardinstang eller ligefrem tyet til vold, men statistisk set hævner godt hver anden dansker sig – omend de fleste hævnaktioner er mere stilfærdige. Har du aldrig ignoreret en kollega, en kammerat eller en nabo? Frosset dem ude af fællesskabet, bagtalt eller udstillet dem? Klippet hækken lidt længere ned end aftalt, eller parkeret bilen uhensigtsmæssigt?

Vi vil allerhelst holde os for gode til den slags kævlerier, og per automatik er vi imod både dødsstraf og vold, men vi frydes alligevel, når historier om selvtægtsmænd og -kvinder rammer medierne. Hvor forbryderen alligevel får sin straf. "Så kan de lære det!"

For selvom vi har et retssystem, der hævner sig på offerets og samfundets vegne, er det ikke ufejlbarligt. Du kan heller ikke melde nogen for at stjæle din forfremmelse, ydmyge dig eller for at trampe på dine følelser.

Hævn handler i bund og grund om ret og uret, og vi har alle en helt klar fornemmelse for, hvad der retfærdigt, og hvad der ikke er. Det er vi ikke alene om. Selv en chimpanse bliver fornærmet, hvis den kun får agurk, når de andre får vindruer. Dyr kender også til både gengældelse, trusler, rå vold og krig. Hvad mennesket derimod har eneret på, er evnen til at udskyde hævnen. Hævnen bliver på den måde et forsinket svar.

Tiden læger alle sår? Intet kunne være mere forkert. Med årene kan hævntørst opnå helt gigantiske proportioner. Det er ikke kun forbeholdt Claire Zachanassian. Mange, ellers fornuftige og rationelle, mennesker kan vente i årevis på den rette anledning. For regnskabet skal gøres op.

Den bedste hævn er at leve godt, lyder et gammelt spansk ordsprog. Claire Zachanassian lever bedst af alle. Hun har verden i sin hule hånd. Det er så mange år siden. Så hvorfor tilgiver hun ham ikke bare? Havde Claire Zachanassian besøgt en moderne coach, ville han sikkert have bedt hende om at tænke det hele igennem en ekstra gang.

"Træk vejret, Claire. Og tæl til ti." Hun ville have fået en peptalk om, at hendes uforsonlighed i lige så høj grad skadede hende selv. At det er både psykisk og fysisk nedbrydende og skaber ensomhed og fremmedgjorthed. At vreden imod Alfred III i femogfyrre år har forhindret hende i at knytte andet end forretningsmæssige forbindelser til sine ægtemænd, og at hendes såkaldte stolthed medvirker til, at hun er ulykkelig.

Men Claire Zachanassian får sin hævn, sin oprejsning, sin vilje. Prisen er skyhøj. Men hun har råd til det.

Mick Gordon har siden december 2013 været teaterdirektør på Aarhus Teater.

Fra 2004 var han kunstnerisk leder af On Theatre i London, som han også har været med til at grundlægge. Fra 2000-2003 fungerede han som kunstnerisk souschef på Royal National Theatre i London, hvor han også har iscenesat flere forestillinger. I perioden 1988-2001 var Mick Gordon kunstnerisk leder af Gate Theatre, ligeledes i London, hvortil han foruden talrige iscenesættelser også har skrevet ti teaterstykker.

Som instruktør har Mick Gordon stået bag over 100 iscenesættelser i hele verden lige fra hjemlandet Irland, England, Sverige og Danmark til Argentina, Serbien og Usbekistan.

Han har modtaget talrige priser for sit arbejde, bl.a. Irish Theatre Award (svarende til Danmarks Reumert-pris) for iscenesættelsen af *The Home Place*, som vandt 5 priser ved Edinburgh International Festival. Endvidere modtog han som chef for Gate Theatre i 2000 Peter Brook Award for Most Outstanding Theatre.

På Aarhus Teater har Mick Gordon iscenesat musicalen *Sweeney Todd* (2011), Ibsen-forestillingen *Gengangere* (2012) og *Dans under høstmånen* (2014).

Igor Vasiljev er uddannet scenograf fra the Academy of Applied Arts i Beograd. Han har arbejdet med opera, danseforestillinger, teater og dukketeater på scener over hele Europa – og stod blandt andet for scenografien til Aarhus Teaters opsætning af *Sweeney Todd*.

Igor Vasiljev har modtaget flere priser for sit virke som scenograf og kostumedesigner og har desuden udstillet på Prag Quadrennalen, verdens største scenografi-event.

MAJA MIRKOVIĆ KOSTUMEDESIGNER

Maja Mirković er uddannet kostumedesigner fra University of Applied Arts and Design i Beograd. Desuden har hun en mastergrad i tværfaglige studier fra Beograds University of Arts.

Hun har designet kostumer til mere end 90 teaterforestillinger og til en række film i både hjemlandet og udlandet. På Aarhus Teater har hun tidligere designet kostumer til *Gengangere* og *Sweeney Todd*.

I 2011 modtog hun den fornemmeste serbiske pris for kostumedesign, og hun har desuden modtaget en lang række andre priser.

Igor Gostuski har siden 1986 komponeret musik til tv, film, musikfestivaler og teaterproduktioner og har i den forbindelse samarbejdet med en lang række prominente instruktører, forfattere, skuespillere og teaterhuse.

Han har komponeret musik til mere end 60 teaterforestillinger i hjem- og udland og har modtaget adskillige priser som komponist og sangskriver.

SALLY BROOKS KOREOGRAF

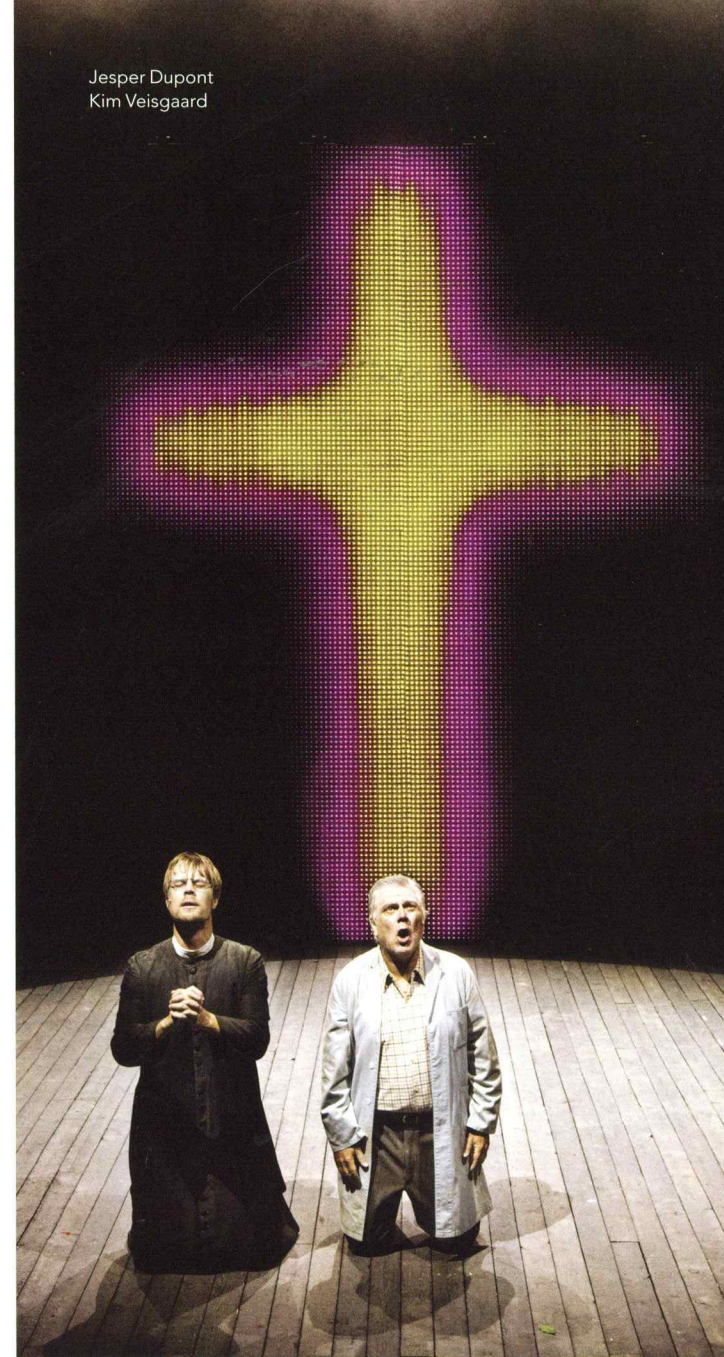
Sally Brooks har en BA i Dance and Theatre Performance og har, siden hun i 2005 blev færdig på Bird College, arbejdet som både udøvende kunstner og koreograf.

Hun har bevæget sig inden for både ballet, komedie og musical-genren, og i 2010 var hun Off West End-nomineret for sin koreografi til forestillingen *Me and Juliet*, Finborough Theatre.

Sally Brooks har på Aarhus Teater stået bag koreografien til *Sweeney Todd* og *Dans under høstmånen*.

Rene Hald
Sicilia Gadborg Høegh
Ensemble

af **FRIEDRICH DÜRRENMATT**

Oversættelse
JULIE PETRINE GLARGAARD
Isenesættelse
MICK GORDON
Scenografi / videodesign
IGOR VASILJEV

Komposition og musikalsk
arrangement
IGOR GOSTUSKI
Kostumedesign
MAJA MIRKOVIĆ
Koreografi
SALLY BROOKS
Lysdesigner
ANDERS KJEMS
Lyddesigner
KIM ENGELBREDT
Instruktørassistent
PERNILLE STRYANDER HANSEN

Medvirkende:
Claire Zahanassian
INGE SÖFIE SKOVBO
Alfred III
KIM VEISGAARD
Borgmester
LARS LOHMANN
Skolelærer
METTE DÖSSING
Præst
JESPER DUPONT
Politibetjent
THOMAS BANG
Claire's ægtemænd
JACOB MADSEN KVOLS
Claire's butler
ANDERS BAGGESEN
Alfred III's kone
BODIL LASSEN
Alfred III's søn
MICHAEL LUNDBYE SLEBSAGER
Alfred III's datter
ANNA NØHR TOLSTRUP*

Borgmesterens kone
SICILIA GADBORG HØEGH
Konduktør
THOMAS BANG
Journalist
SICILIA GADBORG HØEGH
Borgere i Gullen
Michael Lundbye Slebsager
Sicilia Gadborg Høegh
Bodil Lassen
Thomas Bang
Anna Nøhr Tolstrup*
Morten Rene Pederzen
Tobby
Mogens Hald**

Robby
Morten Rene Pederzen**

** 3. års elev fra Skuespilleruddannelsen
ved Aarhus Teater

** Statist

Producent
Ebba Bertelsen
Dramaturg
Hanne Lund Joensen
Produktionsleder
Line Bjergø
Forestillingsleder
Claus Mydtskov
Sufflør
Hanne Wolff
Markedsføring
Simon Fernando
Sminke / Mask
Jenni Koch
Skuespillerrepræsentant
Jesper Dupont
Rekvisitør
Mette Nørhede
Skræddersal
Anne Daa
Malersal
Søren Harder
Mattias Johansson

Scenen
Kristian Skov
Smed
Michael Christenen
Snedker
Jens Andersen
Lysansvarlig
Kasper Daugberg
Speciel effects
Peder Jacobsen
Bjarne Skram Jensen
Videoansvarlig
Christopher Nieft Hansen

Afvikling scene
Karin Grouleff
Ole Gade
Jacob Rosenberg
Kristian Havmand
Afvikling sminke/mask
Signe Herlevsen
Kira Stochholm Exe
Jenni Koch
Annie Brandt Høyer
Afvikling forestillingsleder
Claus Mydtskov
Afvikling lys
Kasper Daugberg
Anders Tinggaard
Afvikling lyd
Andreas Carlsen
Påklædere
Janne Boisen
Jeanette Dupont

Premiere
Aarhus Teater
Scala
30. august 2014

Forestillingens varighed:
2 timer og 10 minutter
inkl. pause

Programredaktion
Hanne Lund Joensen
Simon Fernando
Morten Daugbjerg

Forlag
Folmer Hansen
Teaterforlag AB

Foto fra afsluttende prøver
Anna Marin Schram

Program layout
Jørn Moesgård as

Tryk
EJ Graphic A/S

GLÆD JER TIL AT OPLEVE HEDDA GABLER

AF **HENRIK IBSEN**

Hedda Gabler er måske Ibsens mest udfordrende og fascinerende kvindeskikkelse. Stykket er et banebrydende mesterværk om en utilpasset kvinde, der forsøger at få magt over sit eget liv. Oplev **Marie Louise Wille** i rollen som Henrik Ibsens aggressive furie.

...OG MEGET MERE

Se hele repertoire på www.aarhusteater.dk

AARHUS TEATERS FONDE, SPONSORER OG SAMARBEJDSPARTNERE

FONDE

Købmand Herman Sallings Fond

FORESTILLINGSPONSOR

Vilhelm Kiers Fond

MEDIEPARTNER

Jyllands-Posten

LEVERANDØRSPONSORER

Kvadrat

EVENTPARTNERE

Søren Jensen,
Rådgivende Ingeniørfirma
Stibo A/S
Martin Professional ApS

SAMARBEJDSPARTNERE

C.F. Møller A/S
Advokatfirmaet Energi & Miljø
AFA JCDecaux as
Bravida Danmark A/S
Danmon Systems Group A/S
Dansk Administrationscenter A/S
Danske Bank
Delacour
Ej Graphic a/s
El:Con
Enemærke og Petersen a/s
Epinion
Handelsbanken
Harboe Skilte A/S
Heyday aps
Holst, Advokater

Hustømrerne A/S

JKS A/S

Jyske Bank

Jørn Moesgård as

EY

Lindpro A/S

Malerfirma Dalsgaard og Co.

Mangaard Travel Group

Nordea

Nykredit

PWC

Schouw & Co.

Spar Nord Bank

Stark

Aarhus Havn

LÆS MERE PÅ AARHUSTEATER.DK
under Særligt for sponsorer

KULTURMINISTERIET STØTTER
AARHUS TEATER